

У последњој емисији „Црно-бели свет са Ђорђем Вукадиновићем“ у 2021. години, гостовао је адвокат Родољуб Шабић, један од најистакнутијих српских правника, за којег се може рећи да је читаву каријеру посветио јавном послу и јавном интересу. Шабић је био народни посланик и учесник у две реформске владе – оној Анте Марковића, у којој је био подсекретар, и влади Зорана Ђинђића, као министар за локалну самоуправу. Ипак, јавности је најпознатији као дугогодишњи повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, што је институција коју је сам, како каже, градио „од ледине“, а која је била један од последњих бастиона правног поретка у државној структури након последње смене власти. Међу темама су доминирали предстојећи референдум о промени устава, природа актуелне власти, Београд на води, али и кратак осврт на новију српску политичку историју, у којој је Родољуб Шабић био и непосредни учесник и сведок.

Није циљ уверити неког у нешто. Циљ је разуверити га у било шта. Циљ је створити атмосферу у којој сумњаш у било шта и не верујеш ни у шта

О Марковићу и Ћинђићу: „Марковић је заиста до краја веровао у то да један рационалан концепт мора да победи ирационалан. А испоставља се да није тако.“

Упитан о сарадњи и искуствима са Ћинђићем и Марковићем, Шабић каже: „Изузетно занимљиве личности, било је задовољство познавати их и радити с њима. То су, истовремено, два врло слична и врло различита човека. Један инжењер али менаџер, други филозоф, али такође менаџер. Обојица јако добро образовани људи, широког спектра интересовања и знања.“ Присећајући се првог сусрета ове двојице државника којем је и лично присуствовао, Шабић каже да се то збило приликом Марковићеве посете скупштини Београда, у време када се чинило да ће Југославија ипак опстати, где се срео са представницима опозиције. Марковић је дочекан овацијама, као тада изузетно популаран реформатор, док је Ћинђић „још увек носио минђушу и у том тренутку ни случајно није био лидер опозиције, чак ни ДС-а – тада је, мислим, он био само секретар Демократске странке“. Марковић је том приликом изложио своје виђење реформе земље и сви су били импресионирани, каже Шабић, „Једино је Зоран дозволио себи да покаже одређену скепсу. Некима од присутних је то било готово непријатно. Зоран је рекао Марковићу: 'Мени се чини да Ви потпуно верујете у то да су људи потпуно рационална бића која се у сваком тренутку понашају у складу са својим интересима. Али то напросто није тачно.' Испоставило се да је Зоран био у праву“, закључује Шабић. „Анте Марковић је заиста до краја веровао у то да један рационалан концепт мора да победи ирационалан, а испоставља се да није тако. Нажалост, тај исти ирационални синдром на крају је дошао главе и Зорану Ћинђићу.“

„На делу је убрзани процес девастације правне државе. Циљ је створити атмосферу у којој сумњаш у било шта – и не верујеш ни у шта“

Резимирајући 2021. годину у Србији, Шабић констатује: „На домаћем плану један убрзан процес девастације правне државе. Суочени смо са све јаснијом реалношћу да нам земља не функционише у складу са унапред прописаним правилима уписаним у њен устав и законе (...) Потпуна доминација политике над правом што на дуже стазе води у несагледиво штетне консеквенце.“ Говорећи о механизмима којима се режим служи да би остао на свом положају, које је назвао „индустријом лажи“, Шабић је рекао да „није циљ уверити неког у нешто. Циљ је разуверити га у било шта. Циљ је створити атмосферу у којој сумњаш у било шта и не верујеш ни у шта, било вредно, било безвредно. И у таквој атмосфери наравно, у муљу, може да се ради шта год се хоће. И ми смо буквално дошли до тога. У коју институцију данас, у овој земљи, грађани имају поверења? Јел' постоји то уопште?“

Пише: Родољуб Шабић
петак, 07 јануар 2022 20:39

„Одговорна власт би требало да да грађанима јасну представу о томе о чему се изјашњава. А овако је као кад бисте позвали мене да се изјашњавам о мотору интерконтиненталног балистичког пројектила.“

Шабић је такође једна од бројних политичких и јавних личности и стручњака који су позвали да се на предстојећем референдуму о изменама уставних амандмана о правосуђу гласа против. Упитан да објасни своје разлоге за то, Шабић каже: „То је једна прилично мучна тема. (...) Оно што је ту мени кључно није чак ни сама садржина амандмана, него начин на који се та операција која би морала бити сложена, одговорна и јако важна, изводи. Ја сам то доживео као недопустиво. Сам тај начин је такав да мени више личи на повлачење грађана за нос. И зато мислим да је једини одговор на то изаћи и рећи – НЕ. Доста, не можете то да нам радите.“

Након што је укинут цензус, бесмислено је људе позивати на бојкот

Пише: Родољуб Шабић
петак, 07 јануар 2022 20:39

Након што је укинут цензус у закону о референдуму, а што, како каже, није заслуга само ове власти, јер је цензус елиминисан још приликом претходних уставних промена, Шабић сматра да је бесмислено људе позивати на бојкот. Он је скренуо пажњу на то да је уставно-правна материја изузетно сложена и често неразумљива чак и за велики број правника, а камоли за велику већину грађана – без озбиљног и детаљног објашњења. „И ви то утврдите у скупштини у којој имате не апсолутну, него готово стопостотну већину, што је још једна од ствари која мене иритира, и која је за мене била разлог да кажем да мора да се гласа 'не'. Не можете устав неке земље која претендује да буде демократска, у Европи у 21. веку, мењати у скупштини која личи на севернокорејску. (...) А кад га утврдите, онда га такав какав је, комплексан, сложен, понудите на провери маси грађана која заправо нема појма шта је унутра. И још уз све то, то ћете спровести у оквирима закона којег сте мењали пар седмица пре тога – што није прихватљиво. И боже мој, сад се води нека кампања у месецу где имате два Божића, две Нове године, Светог николу... То је све заједно више неки привид, више сценографија него озбиљан начин да се промени устав. Референдум би заиста требало да буде потврда воље грађана. Оно што би одговорна власт требало да им да је јасна представа о томе о чему се изјашњава (...) а пошто није, ја чиним ово што чиним. То је као кад бисте позвали мене да се изјашњавам о мотору интерконтиненталног балистичког пројектила.“, рекао је Шабић. И додао да, узевши у обзир успостављени механизам референдума, односно непостојање цензуса, „ свако ко не гласа против – гласа, заправо, за предложене измене“.

„Какав је значај уставних амандмана у земљи у којој се устав свакодневно крши?“

Словенија има много конзервативнији начин избора судија и тужилаца, али ипак има квалитетније правосуђе

Поводом аргумената попут оног да ће, уколико се измене устава не усвоје, бити обустављен процес евроинтеграција, бивши повереник је рекао да би то, евентуално, само отворило 23. поглавље у којем је остало још 30-40 ставки, а да је успех затворити – а не отворити – било које од поглавља преговора око приступања ЕУ. Такође је мишљења да било каква измена устава у оваквој политичкој ситуацији нема никакву тежину. „Претпоставимо да су ти амандмани вишеструко квалитетни... Мада је јако релативно о томе расправљати. Ако расправљамо о садржини тих амандмана ван реалног контекста, то је као да расправљамо као схоластичари у средњем веку – колико анђела може да стане на врх игле, каже Шабић. О чему ми говоримо? Да ће тај папир квалитативно да поправи ситуацију у правосуђу? Неће. Какав је значај, дакле, уставних амандмана у земљи у којој се устав свакодневно крши?“ Шабић је скренуо пажњу на пример Словеније која има много конзервативнији начин избора судија и тужилаца, али

ипак има квалитетније правосуђе, које је, поред осталог, имало довољно интегритета да осуди на робију због корупције неке од личности које су биле кључне за својевремено стицање независности те државе.

„Београд на води је симбол неправда и озбиљног угрожавања јавног интереса. Тамо је неко ставио ван снаге добар део правног поретка Србије. А добили смо лошу копију Абу Дабија на обали Саве“

Као правном стручњаку и житељу Савамале, домаћину је било посебно интересантно да Шабићу постави питање (и „као правнику, и као Савамалцу“) у вези са Београдом на води. На шта бивши повереник каже: „За мене је то најжалост, и као концепт и као начин реализације, трајна мрља на лицу ове земље и њеног правног поретка. Да не говорим о том варварском рушењу које је извршено у ноћи са маскама на главама... (...) И то у ноћи избора – што је врло вешто изабран тренутак... Све камере су биле упревљене негде другде, а те које су биле у улици је неко те ноћи „случајно“ искључио итд.“ Шабић се осврнуо и на то да је шеф државе лично изјавио да су они који су то урадили „комплетни идиоти из врха градске власти“. И додао: „Мислим да нико није имао илузије о томе ко су ти комплетни идиоти – имајући у виду констелацију снага, али и поред такве изјаве, на крају није одговарао нико... (...) Ту се (у вези са Београдом на води) десило много ружних ствари. То је тачка где је неко, доневши закон, ставио ван снаге добар део правног поретка Србије. Законом! Дакле тамо не важе закони Србије! То је тачка где је неко поконио 150 хектара, баснословно вредних хектара, некој арапској екипи, где смо ми за ту имовину која је барем милијарду вредна добили трећину у предузећу у које не знамо шта су Арапи уложили. Та иста фирма, која граду Београду дугује 100 милиона, а која је добила на поклон, рецимо милијарду евра, пре неки дан је купила још неколико хектара земље и, богами, платила их пет и по милиона по хектару. Сад, помножите то са оних 150 који су добијени цабе, па ћете да видите колико то кошта Србију. И та иста фирма нам пријављује из године у годину губитак, а фантастичне резултате остварује у погледу продаје. (...) То је једноставно симбол неправда и озбиљног угрожавања јавног интереса Србије.“

Надам се да ће грађани смоћи снаге да одбију промену устава. „Београд на води“ је лоша копија А

Пише: Родољуб Шабић
петак, 07 јануар 2022 20:39

...ако је, онда се може рећи да је Београд на води, која је Београд на води, је лоша копија А